

Allmän information - Rumänien

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?
- 2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?
- 3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?
- 4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?
- 5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller
  - 5.1 arvsrättsliga frågor?
  - 5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?
  - 5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?
  - 5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?
- 6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).
- 7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?
- 8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?
- 9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?
  - 9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?
  - 9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?
  - 9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?
- 10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Rumäniens lagstiftning förbjuder gemensamma testamenten och arvsavtal.

Ett testamente kan vara av följande art: autentiskt testamente och holografiskt testamente.

Ett holografiskt testamente upprättas, dateras och undertecknas av arvlåtaren, och före verkställandet lämnas det in till en civilrättslig notarie för att dokumentet ska stämplas och valideras i vederbörlig ordning.

Ett autentiskt testamente upprättas av en civilrättslig notarie eller av en annan person som utövar en offentlig myndighet. Arvlåtaren dikterar testamentet för en civilrättslig notarie som skriver ner det och läser upp det, varvid han eller hon nämner dessa formaliteter. Om ett testamente redan har upprättats av en arvlåtare ska det läsas upp av en civilrättslig notarie, och därefter ska arvlåtaren tillkännage att det utgör hans eller hennes sista vilja. Arvlåtaren ska skriva under testamentet medan den civilrättsliga notarien skriver under attesteringsintyget. Under bestyrkandet kan arvlåtaren bistås av ett eller flera vittnen. **Privilegierade testamenten** upprättade under särskilda omständigheter av särskilda tjänstgörande tjänstemän, med bistånd av två vittnen, har samma bevisvärde som en äkta urkund.

Om pengar ska överlåtas till en specialiserad institution ska de särskilda formella villkor som fastställs i de särskilda rättshandlingarna i fråga uppfyllas.

Testamentet **innehåller** bestämmelser rörande hur en (in)direkt testamentstagare utses, bodelning, arvlöshetsförklaring, utnämning av testamentsexekutor, skyldigheter, upphävande av legat, osv.

Testamentsbestämmelser om överföring av kvarlåtenskapen/den avlidna personens tillgångar kallas legat. **Legat** är universella eller under universell/särskild äganderätt. **Genom ett universellt legat** överläts rätten till hela arvet och genom ett **legat under universell äganderätt** överläts rätten till en del av arvet.

Se artikel 1034 och därpå följande artiklar i civillagen.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Notarien som bestyrker testamentet ska registrera det i **det allmänna notariatsregistret för bevis av gåva** (Registruł național notarial de evidentă a liberalităților RNNEL), där gåvor också registreras.

Se artikel 1046 i civillagen och artikel 162 i lag nr 36/1995 om notarier och notarieverksamhet, enligt lydelsen i den nya upplagan.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Laglotten är den del av arvet som laglottsarvingar har rätt till (efterlevande maka, avkomlingar och privilegierade släktingar i uppstigande led – föräldrar till den avlidna personen) även om det strider mot den avlidna personens önskemål. Laglotten för varje laglotsberättigad arvinge ska vara hälften av den andel som skulle ha tillfallit honom eller henne som legal arvinge i frånvaro av gåvor eller arvlöshetsförklaringar i testamentet.

Se artikel 1086 och därpå följande artiklar i civillagen.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Arvet tillfaller de legala arvingarna, nämligen den avlidna personens efterlevande make/maka och släktingar i följande ordning :

avkomlingar – arvingar i första arvsklassen

släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled – arvingar i andra arvsklassen

ordinarie släktingar i uppstigande led – arvingar i tredje arvsklassen

ordinarie släktingar i sidled – arvingar i fjärde arvsklassen

Avkomlingar och släktingar i uppstigande led har arvsrätt oavsett graden av släktskap till den avlidna personen, medan släkting i sidled har arvsrätt upp till fjärde led.

Endast den avlidna personens barns avkomlingar och den avlidna personens syskons avkomlingar kan ta del av arvet genom representationsrätt. När det gäller representationsrätt fördelas arvet efter föräldralinjen. Om en linje har fler än en gren fördelas den del av arvet som tillfaller linjen i lika stora arvslotter inom linjen.

Den efterlevande maken/makan ärver tillsammans med de legala arvingarna i alla led enligt följande andelar:

1/4 av dödsboet, om resten tillfaller avkomlingarna

1/3 av dödsboet, om resten tillfaller privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled

1/2 av dödsboet, om resten tillfaller antingen privilegierade släktingar i uppstigande led eller privilegierade släktingar i sidled

3/4 av dödsboet, om resten tillfaller antingen ordinarie släktingar i uppstigande led eller ordinarie släktingar i sidled.

Den efterlevande maken/makan har rätt till att bo i parets gemensamma bostad och kan också ärva möbler och gemensamma hushållsapparater.

Avkomlingar, det vill säga barn till den avlidna personen och deras direkta avkomlingar, utesluter andra typer av arvtagare och har rätt till arvet i tur och ordning grundat på släktskapsgrad. Om den efterlevande maken/makan ärver tillfaller 3/4 av arvet avkomlingarna.

Privilegierade släktingar i uppstigande led är den avlidna personens fader och moder, och arvet ska fördelas lika mellan dem.

De privilegierade släktingarna i sidled är syskon till den avlidna personen och deras avkomlingar upp till fjärde ledet.

Om den efterlevande maken ärver tillsammans med både privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled utgör den andel som tillfaller arvtagarna i andra ledet 2/3 av arvet. Den andel som tillfaller arvtagare i andra ledet är 1/2 om det finns antingen privilegierade släktingar i uppstigande led eller privilegierade släktingar i sidled, men inte både och.

Arvet som tillfaller privilegierade släktingar i uppstigande led och privilegierade släktingar i sidled fördelas mellan dem beroende på antalet privilegierade släktingar i uppstigande led. Om det finns en ensamstående förälder erhåller han eller hon 1/4 medan privilegierade släktingar i sidled har rätt till 3/4. Om det finns två föräldrar kommer de tillsammans att erhålla 1/2 medan de privilegierade släktingarna i sidled har rätt till den kvarstående 1/2.

Det arv som tillfaller de privilegierade släktingarna i sidled fördelas lika dem emellan eller, om de har rätt till arvet genom representationsrätt, mellan föräldralinjerna. Om det finns olika släktskapsförhållanden i sidled ska arvet delas lika mellan moderns och faderns linjer, enligt ovannämnda regler. Släktingar i sidled som är besläktade med den avlidna personen både på moderns och faderns sida ska erhålla sammanlagda andelar.

När det **saknas arvingar till arvet** ska arvet tillfalla den kommun eller stad som dödsboet tillhör när arvet fördelas.

Se artiklarna 970–983 och artiklarna 1135–1140 i civillagen.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Behöriga organ för arvsförfaranden som inte är föremål för tvist är civilrättsliga notarier, medan första instansens domstolar ("Judecatorie") ansvarar för verkställandet av arvsförfaranden som är föremål för tvist.

Arvtagaren eller annan berörd person kan direkt hänskjuta frågan till domstol efter att ha lämnat in ett attesterat intyg om verifiering av arvsövergången.

Se artikel 101 och därpå följande artiklar i lag nr 36/1995 samt artikel 193 i civilprocesslagen.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Se punkt b)

En arvtagare accepterar uttryckligen arvet när han eller hon tydligt tar på sig äganderätten/behörigheten som arvtagare. Accepten är underförstådd när den utförs genom en handling/åtgärd som endast kan utföras av en arvtagare (artikel 1108 i civillagen).

En arvsavsägelseförklaring tillkännages inför en civilrättslig notarie eller inför en rumänsk diplomatisk eller konsulär beskickning (artikel 1120.2 i civillagen).

Alla notariatshandlingar som refererar till accepten eller arvsavsägelsen registreras i det nationella registret för notariella arvshandlingar (Registrul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale, RNNEOS).

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Se punkt b)

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Se punkt b)

När ett arvsförfarande inleds kan gåvor som inkräktar på arvet minskas om så begärs av laglottsarvingar, arvtagare och laglottsarvingars borgenärer utan säkerhet. Om det finns flera laglottsarvingar gäller minskningen endast den laglott som tillfaller sökanden, och gynnar endast den sistnämnda. Minskningen kan leda till att legat blir utan verkan eller till att gåvor ogiltigförklaras.

Se artiklarna 1092–1097 i civillagen.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Det notariella arvsförfarandet inleds på begäran. Begäran registreras i notariens arvsregister, efter att registrering har skett i den civilrättsliga notariekammararens arvsregister. Den notarie som har fått uppdraget styrker sin territoriella behörighet och sammankallar de personer som har arvsrätt, och, om det finns ett testamente, sammankallar legatarien, testamentsexekutorn, det rättsliga ombudet för en omyndig arvtagare, tillsynsorganet och ombudet för den offentliga förvaltningen (om det saknas arvingar till arvet). Notarien fastställer arvingarnas och legatariernas behörighet, omfattningen av deras rättigheter och vad som ingår i den avlidna personens kvarlåtenskap.

Arvingarnas antal och behörighet och/eller legatariernas anspråk fastställs med hjälp av folkbokföringshandlingar, testamente och vittnen. Tillgångar styrkes genom officiella dokument/andra bevismedel som lagstiftningen godkänner.

Se artiklarna 101–118 i lag nr 36/1995, ny utgåva.

Arvtagaren/annan berörd person kan direkt vända sig till behörig domstol efter att ha lämnat in ett attesterat intyg om verifiering av arvsövergången. Den rättsliga fördelningen kan genomföras genom överenskommelse mellan parterna. Om så inte sker måste domstolen fastställa tillgångarna, arvingarnas status, andelarna i dödsboet, fordringar, skulder och skyldigheter. Domstolen kan fatta beslut om inskränkningar av överdrivet stora gåvor och om gåvokompensation. Fördelningen av tillgångarna genomförs in natura, genom uppdelning i andelar eller genom att överlåta en tillgång till en av arvingarna på villkor att de belopp som resten av arvingarna har rätt till betalas ut till dessa. Domstolen kan bestämma att egendomen ska säljas, med parternas godkännande eller av en utmättningsman på en offentlig auktion. Domstolen fattar beslut och fördelar de summor som en av arvingarna har avsatt till övriga arvingar och den summa som inbringats från försäljningen.

Se artikel 108 i lag nr 36/1995 och artikel 193.3 i civilprocesslagen.

Notarien kan gå vidare med **betalningen av dödsboets skulder** med samtliga arvingars godkännande samt med indrivning av fordringar, betalning av skulder, försäljning av lös egendom (i) och verkställande av särskilda legat.

I den obligatoriska preliminära fasen utfärdar notarien ett **intyg om likvidation av arvet** som innehåller förteckningar över kvarlåtenskapen (fordringar och skulder) och över arvingarna och deras respektive arvsandelar, samt arvingarnas samtycke rörande hur betalningen av skulderna ska gå till, utnämningen av en likvidator och slutförandedatum.

Likvidatorn driver in arvets fordringar, betalar skulderna och säljer tillgångarna. Likvidatorn presenterar en rapport till den utnämnda notarien med en förteckning över de transaktioner som genomförts för att driva in fordringarna och de metoder som använts för att betala skulderna. Efter slutförandet utfärdar notarien ett **intyg till arvtagaren** där nettointäkterna från likvidationen ska anges för dödsboet.

Se artiklarna 119–132 i lag nr 36/1995 och artikel 1114 i civillagen.

Fördelningen av dödsboet mellan arvingarna genomförs efter utfärdandet av intyget till arvingarna efter likvidationen. Det är frivilligt att dela upp kvarlåtenskapen. Gåvokompensation innebär den skyldighet som den avlidna personens efterlevande make/maka och de avkomlingar som har rätt till det rättsliga arvet har att återföra de tillgångar som har skänkts bort utan att de undantas från kompensationskravet.

Betalning av skulder. Undantag till den lagstadgade fördelningen av dödsboets skulder

Universella arvingar och arvingar under universell äganderätt ska bidra till betalningen av dödsboets skulder och skyldigheter i proportion till respektive arvslott.

Arvingarnas personliga borgenärer och andra berörda personer kan ansöka om fördelning av arvet eller utöva rättigheten att närvara vid den frivilliga fördelningen eller att intervensera i fördelningen. Borgenärernas begäran registreras i det nationella registret för notariatshandlingar rörande borgenärens fysiska personer och invändningar mot verkställande av arvskifte (RNNC – Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral).

En universell arvtagare/arvtagare under universell äganderätt som har betalat en för stor andel av den gemensamma skulden har rätt till återkrav gentemot de andra, men endast för den del av den gemensamma skulden som motsvarar varje arvtagare, även om denna har inträtt i borgenärernas rättigheter.

Fördelning av tillgångar som tillfaller släktingar i uppstigande led

Släktingar i uppstigande led kan fördela sina tillgångar mellan avkomlingarna genom gåvor eller ett testamente. Om alla tillgångar som ingår i arvet inte har inkluderats ska de tillgångar som inte har inkluderats fördelas enligt lag.

Se artiklarna 669–686 och 1143–1163 i civillagen.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

En person kan ära om de *lever* vid tidpunkten då arvsförfarandet inleds och/eller har behörighet att erhålla gåvor, har arvsrätt, inte är ovärdig och inte har gjorts arvlös.

Den person som erhåller ett arv kan acceptera/avsäga sig arvet. En legatarie som är legal arvinge kan utnyttja endera av dessa behörigheter. Om testamentet, trots att inga gåvor har inkräktat på arvet, visar att den avlidna personen ville minska den andel som den legala arvingen har rätt till, kan den senare endast fungera som legatarie.

Se artiklarna 957–963, 987, 989, 993, 1074–1076, 1100 och 1102 i civillagen.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, se punkt 6.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Till begäran om registrering i fastighetsregistret ska bifogas originaldokumentet/en av notarie bestyrkt kopia av originalet, och, om det finns ett domstolsbeslut, en bestyrkt kopia med anmärkningen "slutlig". Registreringen slutförs genom att ett registreringsbevis utfärdas av fastighetsregistret på villkor att dokumentet uppfyller flera formella krav: identifiering av parten och den fasta egendomen, förekomsten av en bestyrkt översättning (när det gäller en autentisk notariatshandling måste denna utfärdas av en rumänsk notarie), förekomsten av utdrag ur fastighetsregistret, betalning av avgiften, osv. Den första registreringen av den fasta egendomen i fastighetsregistrets integrerade informationssystem kan också göras på grundval av arvsintyget och fastighetsdokumentationen.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Frivillig utnämning

Arvlåtaren kan utnämna en eller flera personer och tilldela dem fullmakt att verkställa testamentet. En testamentsexekutor förvaltar dödsboet i upp till två år efter inledningen av arvsförfarandet. Denna period kan förlängas genom ett domstolsbeslut.

Obligatorisk utnämning

Om gäldenären dör före det att en utmätningsman har förordnats kan den obligatoriska utmätningen inte inledas, och om gäldenären dör efter det att utmätningsförfarandet har inletts kan detta inte fortsätta innan arvet har accepterats eller arvets förvaltare/särskilda förvaltare har utnämnts. Om borgenären eller utmätningsmannen får reda på att gäldenären har avlidit, är den förstnämnda skyldig att begära att den behöriga civilrättsliga notariekammaren för den avlidna personens senaste bostadsort registrerar detta i det särskilda registret så att den obligatoriska utmätningen kan inledas och ett intyg utfärdas. I intyget bör anges om arvet har överlåtit, och om så är fallet bör det finnas en förteckning över arvingarna. Därutöver bör anges om en förvaltare utnämndes fram till dess att arvet accepterades.

Om det föreligger risk att tillgångarna säljs, tappas bort, ersätts eller förstörs förseglar notarien tillgångarna eller överlämnar dem till en depositarie.

Fram till dess att arvet har accepterats eller om arvtagaren är okänd kan notarien utnämna en särskild förvaltare av arvet för att skydda den potentiella arvtagarens rättigheter.

Se artikel 686 i civilprocesslagen och artiklarna 1117.3, 1136 och 1077–1085 i civillagen.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testamentsexekutorn, likvidatorn, en legal arvinge/testamentstagare, den utnämnda depositarien/förvaltaren (se punkt a).

Likvidatorn, som utför sina skyldigheter under notariens tillsyn, kan utnämnas av den avlidna personen, av hans eller hennes arvingar eller av domstolen.

Se artikel 124 i lag nr 36/1995 samt artiklarna 1117.3 och 1136 i civillagen.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se punkt a.

Testamentsexekutorn sätter sitt sigill på handlingen, sammanställer en bouppteckning, begär att domstolen godkänner försäljningen av tillgångarna, betalar dödsboets skulder och driver in dödsboets fordringar.

Se artiklarna 1077–1085 i civillagen och 101–132 i lag nr 36/1995.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Notarien redogör för sina motiverade **beslut**, och efter att arvet har överlåtits utfärdar han eller hon ett slutligt beslut på grundval av vilket arvingens/legatariens intyg utfärdas.

I **arvsintyget** anges sättet på vilket omfattningen av rättigheterna har fastställts och gäller som ett bevis både på arvingens behörighet och äganderätten. Notarien kan utfärda ett **intyg om arvingens status** som fastställer antalet, behörigheten och rättigheternas omfattning, men inte kvarlåtenskapen.

Om det saknas arvingar till arvet ska **ett arvsintyg** som anger detta utfärdas.

Notarien kan återuppta förfarandet för att genomföra det notariella beslutet med de utelämnade tillgångarna tillagda, och utfärdar då ett **tillägg till arvsintyget**.

De som anser sig ha lidit skada kan lämna in en begäran till domstolen om att intyget ogiltigförklaras och deras rättigheter fastställs. **Vid en ogiltigförklaring utfärdar notarien ett nytt arvsintyg grundat på domstolens slutliga beslut.**

Med ett yrkande om arvet kan den universella arvtagaren/arvtagaren under universell äganderätt när som helst erhålla ett erkännande rörande hans eller hennes behörighet gentemot den person som innehar tillgångar från dödsboet *utan* att ha äganderätt.

Under ett tvistigt arvsförfarande utfärdar domstolen slutsatser och beslut. Ett beslut om fördelning har en rättsgrundade verkan och är bindande efter att det vinner laga kraft.

Se artiklarna 1130–1134 och 1635–1639 i civillagen samt artiklarna 111–118 och därpå följande artiklar i lag nr 36/1995.

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 13/10/2015